

SEMPOZYUM DEĞERLENDİRMESİ

Prof. Dr. Cemal İBİŞ
Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi
Sempozyum Düzenleme ve
Yürütme Kurulu Üyesi

Sayın hocalarım, sayın başkanlar, değerli meslektaşlarım,

Öncelikle bu sempozyumları düzenleyen İSMMM odasına ve çalışanlarına sayın başkan Yahya ARIKAN nezdinde çok teşekkür ederim.

Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kurulu'nu kırmayıp gelen ve oturumlara başkanlık yapan, bildiri sunan, panelist olarak katkı veren hocalarımıza, meslek mensuplarımıza, Üniversitelerimize, TÜRMOB'a, Maliye Bakanlığı'na, BDDK'ya, SPK'ya, iş dünyasının değerli temsilcilerine, yabancı bildiri sahiplerine çok teşekkür ediyorum.

En büyük teşekkür, yoğun iş ortamından zaman ayırarak sempozyumlara katıldığınız için siz değerli katılımcılardır.

II. Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumu'nda "Kamu Güveni ve Denetim", VIII. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu'nda "Muhasebe Denetiminde Yeni Açılımlar" temaları; önceki sempozyumlardan farklı bir biçimde 3 Genel Oturum, 12 Paralel Oturum olmak üzere toplam 15 Oturumda, 42 bildirinin sunulduğu ve 1 panelin gerçekleştiği sempozyumların sonuna geldik.

Bu sempozyumlardaki oturum konu başlıkları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

- KOBİ'lerin Denetimi
- Hile Denetimi
- Denetim Komiteleri ve Bağımsız Denetim
- İç Kontrol Sisteminin Etkinliği
- Denetçinin Sorumluluğunun Sınırlandırılması
- Denetim Firmalarının Yaşadığı Sorunlar ve Zorluklar; Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluk
- Türk Denetim Uygulamalarının Özel Konuları (Denetimde Haksız Rekabet; Denetimin Ücretlendirilmesi; Denetçinin Rotasyonu; Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Şirketlerinin Sorunları)
- Faaliyet Denetimi ve Kalite Güvencesi Sistemi
- Türkiye Denetim Standartları
- İşletmelerde İç Denetim

- Sistem ve Süreç Denetimi
- IT ve Elektronik Ortamda Denetim
- Denetimde Eğitim, Etik ve Disiplin
- Derecelendirme ve Denetim
- UFRS 7 Kapsamında Finansal Raporlamada Muhasebenin Rolü

Sempozyumlarda sunulan tüm bildirimler oldukça iyi hazırlanmışlar ve bizlere önemli bilgiler aktardılar.

Ayrıca yapılan panelde “Muhasebe Denetiminde Yeni Açılımlar” konusu irdelenmiştir.

Üç gün boyunca yoğun bir programda yine yoğun bir katılımın olduğu bu sempozyumlar, bu mesleğin gelecekte hak ettiği yere ulaşacağını bize bir kez daha göstermiştir.

Her iki sempozyumda ulaşılan sonuçları aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür.

1- Bu sempozyumlar, bundan önce İSMMMO tarafından gerçekleştirilmiş diğer sempozyumlarda olduğu gibi, ülkemiz profesyonel muhasebe denetimi mesleği ile ilgili yerli ve yabancı çeşitli kesimleri bir araya getirmiş ve muhasebe denetimi mesleği ile ilgili güncel ve önemli konuların bir kez daha tartışılmasına olanak sağlamıştır. Şüphesiz ki; bu tür çalışmalar muhasebe denetimi mesleğinin gelişmesi ve kalitesinin artırılması için oldukça önemlidir.

2- Muhasebe denetimi mesleğinin, işletmelerde faaliyetlerin etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesinde; yine işletme faaliyetlerinin yasalara, standartlara, politika ve prosedürlere uygun olarak sürdürülmesinde çok önemli bir rol üstlendiği ve böylece tüm işletme ilgililerinin çıkarlarının korunduğu; bunun sonucu olarakta ülke ekonomisinin kalkınmasında önemli katkılar sağladığı bu sempozyumlarda belirtilmiştir.

3- Yakın geçmişte dünya sermaye piyasalarında yaşanan muhasebe ve denetim skandalları sonucunda muhasebe ve denetim mesleğine olan kamu güveninin sarsıldığı; bu nedenle ülke ekonomilerinin ciddi hasar aldığı sempozyum oturumlarında dile getirilmiş ve muhasebe denetimi mesleğine olan kamu güveninin tekrar sağlanması ve mesleğin ilgili tüm taraflara fayda sağlayacak ve kaliteli bir biçimde yapılması konusunda ülkemizde ve dünyada sürekli bir şekilde geliştirilme ve iyileştirilme çalışmalarının yapılmakta olduğu da belirtilmiştir.

4- Küreselleşme, sermayenin serbest dolaşımı, bilgi teknolojilerindeki gelişmeler, iletişimin kolaylaşması gibi nedenlerle muhasebe denetimi mesleğindeki gelişmelerin de çok hızlı bir şekilde gerçekleştiği, dünyaya yayıldığı ve ülkemizi de etkisi altına aldığı vurgulanmıştır. Dolayısıyla, muhasebe meslek mensuplarının söz konusu değişikliklere uyum sağlayabilmesi için sürekli bir şekilde yani yaşam boyu eğitim eğitimlerine devam etmeleri ve kendilerini sadece mesleki anlamda değil sosyal, kültürel anlamda da geliştirmelerinin gerekli olduğu anlaşılmıştır.

5- Elektronik ortamda haberleşme, elektronik ortamda yayın, elektronik ortamda ticaret ve elektronik ortamda eğitim faaliyetlerinin günümüzde gittikçe yaygınlaşmakta olduğu ve muhasebe meslek mensuplarının bu konudaki değişim ve gelişimlere karşı kendilerini şimdiden hazırlamaları gerektiği vurgulanmıştır.

6- Ayrıca, Türkiye’de hızla yayılmakta olan bilgi teknolojileri kullanımının, beraberinde denetim ve kontrol sorunlarını da getirdiği; denetim, kontrol ve bu kapsamdaki güvenlik sorunlarına yeterli önemin verilerek önlemlerin alınması gerektiği ve uluslararası nitelikte ve genel kabul görmüş standartlara uygun, bilgi teknolojisi ortamında denetim yaklaşımının Türkiye’de de benimsenmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

7- İşletmenin varlıklarını çalmak veya daha teknik ve karmaşık yollarla mali tablolar üzerinde oynamak şeklinde kısaca tanımlanan hile eyleminin, 2002 yılında ABD’de yapılan bir araştırmada işletme çalışanları tarafından yapılan bu tür hile eyleminin, işletmelere maliyetinin yılda 600 Milyar ABD Dolar olduğu belirtilmiş ve istatistiki bilgilere göre oranlandığında; işletme çalışanlarının % 5’inin koşullar ne olursa olsun hile yapmaya kararlı durumda oldukları; % 10’nun koşullar ne olursa olsun hile yapma eğilimi içinde olmadıkları; Çalışanların % 85’inin ise uygun ortamı bulduklarında hile yapma eğiliminde oldukları belirtildikten sonra, işletmelerin belirtilen % 85 diliminde olan çalışanlara karşı ne gibi önlemleri almaları durumunda hileyi önleyebilecekleri anlatılmıştır.

8- Muhasebe ve denetim mesleğinin dünyada kabul edilebilir olması için, muhasebe ve denetçilerin; dürüst, tarafsız, mesleki bilgi ve birikime sahip, sır saklayan, bağımsız, mesleki faaliyetle bağdaşmayan uygulamalara kalkışmayan, hak etmediği ücret ve komisyonu almayan, reklam ve tanıtım yasaklarına uyan, diğer meslek mensuplarına karşı saygılı bir biçimde mesleklerini yapmaları ile mümkün olabileceği belirtilmiştir.

9- TÜRMOB, TÜDESK, TMSK, BDDK, SPK, TİDE, Risk Yöneticileri Derneği, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği gibi birimlerin, Türkiye’de uluslararası düzenlemeleri esas alarak, muhasebe ve denetim alanlarında düzenlemeler yaptıkları, ancak, yapılan bu düzenlemelerin tam olarak Türkiye’de uygulamaya konulmadığı belirtilmiştir. Diğer taraftan, TBMM Adalet Komisyonundan geçmiş TTK Taslağının yasallaşması, BASEL II uzlaşısının yürürlüğe konulması, AB Müzakere Sürecinin devam etmesi halinde, söz konusu düzenlemelerin Türkiye’de tam olarak yürürlüğe girebileceği ve bunun muhasebe ve denetim mesleğinde çok önemli ve olumlu gelişmeler yaratabileceği vurgulanmıştır.

Saygılarımla,

SEMPOZYUM KAPANIŞI KONUŞMASI

Yahya ARIKAN
İSMMMMO Başkanı

Sayın Rektörüm,değerli hocalarım,değerli katılımcılar.Bir sempozyumun daha sonuna geldik. Özellikle bende bir kez daha oturumlara başkanlık eden,katkı sunan tüm değerli bildiri sunuculara,siz değerli katılımcılara tekrar teşekkür etmek istiyorum. Genç bir meslek örgütüyüz. Yaklaşık on yedi yılı geride bırakıyoruz. Burada çeşitli illerden gelen oda başkanlarımız var. Zaten hocalarımız bizim gelişim sürecimizi çok yakından takip ediyorlar. Özellikle diğer meslek odalarıyla yan yana koyduğumuzda on yedi yılda gelmiş olduğumuz konumun,ne kadar önemli ve anlamlı olduğunu hep birlikte görüyoruz.

Yetmiş yılı aşan bir meslek camiası,bir yandan basit usulü tartışan,bir yandan dünyanın hiçbir ülkesinde olmayan işletme esasında kayıt tutmaya çalışan,bir yandan uluslar arası dolaşım hakkını isteyen bir TURMOB. Dünyada hızla gelişmeler oluyor. Yabancı sermaye ülkemize gelmek istiyor,kendi sermayemiz yurtdışına gitmek istiyor ve önümüzde fırsatlar,tehditler bir arada bulunuyor. Bütün mesele meslek örgütünün yani biz meslek mensuplarının bu fırsatların ve tehditlerin ne olduğunu görüp, fırsatları fayda ve yarara çeviren tehditler karşısında zarar görmeyecek bir süreci oluşturmamız gerekiyor. Bu sempozyumu yaklaşık on üç civarında ulusal basından ilk defa basın mensupları izledi. Umut ediyorum sonuçları Türkiye'ye tam olarak anlatılır ki biz elimizden gelen gayreti göstereceğiz.

Ben sadece birkaç konunun altını çizmek istiyorum izninizle. Özellikle TURMOB ve odalarımızın gündeminde çok önemli konular var. Sayın Nalbantoğlu'da ifade etti, değerli konuşmacılarımızda ifade ettiler. Bir yandan TURMOB'un önünde vizyon projeleri var. Bu projelerin tek tek hayata geçtiğini görüyoruz. Özellikle son Genel Kurul'da haksız rekabet konusu, etik konusu gibi yönetmeliklerin geçmesi ve yine bu sempozyumda konuşulan daha kaliteli bir hizmetin nasıl yapılması konusunda yapmamız gereken konu başlıkları hep gündemimizde olan konu başlıklarıdır. Yine TURMOB'un gündeminde olan en önemli konu, nasıl bugün mali idarenin yapılanmasını konuşuyorsak, E-TURMOB ve e-oda konusunu konuşuyoruz. Bu anlamda çok ciddi bir altyapımız var. Yine burada belki hiç değinilmedi ama LUCA bu meslek örgütünün ürettiği bir yazılım ve ödülde aldı. Gerçekten LUCA bu meslek örgütünün geleceğiyle ilgili çok önemli ürettiklerinden bir parça. Bir de bizim gündemimizde bir üniversite projemiz var.Eğitim konusu var değerli arkadaşlar. Katkı sunan söz alan arkadaşlarımda

ifade ettiler. Özellikle önümüzdeki süreçte, Türk Ticaret Kanunu'nu, Basel II'yi, UFRS'yi ve teknoloji eğitimi konusunda çok yaygın eğitimlerimiz devam edecektir. Çünkü bu eğitimleri almadan, tamamlamadan bir yere varmamız söz konusu değildir. Açılış konuşmasında bir şey ifade etmiştik. Bu mesleğin daha güçlü olabilmesinin yolu, bir ilkemiz olduğunu, özellikle yaşam boyu eğitime, yaşam boyu öğrenmeye, yaşam boyu paylaşmaya önem verdiğimizizi ilke edindiğimizi belirtmiştik. Burada bence bunu güzelliğini yaşıyoruz. Belki bu konuyla ilgili önümüzdeki süreçte çok konuşacağız ama TOBB ile yapılan bu işbirliği anlaşmasının başlangıcı son derece önemli. Ben Sayın Halim Mete'ye gerçekten bu sürecin oluşmasına katkıda bulunmasına, özellikle TTK görüşülürken TOBB ile TURMOB'un yan yana duruşundaki katkısına ne kadar teşekkür etsem azdır. Onun bu duruşunu ilerdeki süreçte Türkiye'de görecektir. Bu son derece önemli bir adım. Tabi TURMOB genç bir meslek örgütü uzunca süre odalarımız ve TURMOB kendi altyapısını kurmaya yönelik çalışmalarını sürdürdü. Mekanlarımız oluştu. Eksik yanlarımız var, projelerimizi anlatmaya çalıştım. Ama TURMOB'un varolan bu ilişkiyi daha da geliştirmek üzere üniversitelerle çok sıkı bir kurumsal işbirliği geliştirmesi gerekiyor. Çünkü bizim biraz önce anlattıklarımın hayata geçmesinde en temel konu eğitimidir. Bugünkü Panel kısmında üniversite özellikle muhasebe hocalarımızın vakfının burada olma nedeni budur. Bir başlangıç olarak algılanması gerekiyor. Ama tıpkı TOBB ile başlattığımız gibi TURMOB'un üniversitelerle kurumsal işbirliği anlaşması yapması gerekiyor. Yine burada değerli konuşmacılarımız ifade ettiler. Bizim bu işbirliğimiz özellikle Sayın Maliye Bakanlığı temsilcimizin ulusal kalkınmamızda muhasebenin öneminin son derece önemli olduğunu belirttiler, bunun farkındayız dediler. Son derece önemli bir yaklaşım bunun daha çok gelişmesini istiyoruz. Yani biz TURMOB olarak SPK ile BDDK ile Maliye Bakanlığı'yla, üniversitelerle, TOBB ile toplumun her kesimiyle çok iyi diyaloglar içerisinde olmalıyız.

Bugün burada bir eksiklik oluştu, bunun da süreç içerisinde düzeleceğine inanıyoruz. Sizlere programda sunduğumuz SPK'nın burada olması gerekiyordu. Ama zannediyorum bir yapılanma süreci yaşanıyor. Onlarda bizim bir parçamız, onların aramızda olmasını bekliyoruz. On yedi yıllık bu meslek örgütünün bu kurumsal işbirliği aşamasına attığı adımlarla bu meslek çok farklı bir yere gelecek. Ben bugüne kadar bu mesleğe katkıda bulunan herkese şükranlarımı ve minnetlerimi sunuyorum. Aramızdan ayrılanları rahmetle anıyorum.

Efendim bu sempozyum hazırlanırken, bizim deyimimizdir, mutfak deyimi. Hakikaten sizin önünüze bitmiş bir yemek geliyor. Özellikle bu yemeğin nasıl yapıldığını, zorluklarını hepimiz biliyorsunuz. Öncelikle gerçekten Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kurulu'nun bu seneki sempozyum içeriğindeki başarısını

hep birlikte gördük. Konu başlıkları uzunca bir süre Türkiye’de konuşacağımız başlıklardır. Ben bir kez daha Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kurulu’na sizlerin adına teşekkür etmek istiyorum ve burada olan Yürütme Kurulu üyelerini davet etmek istiyorum. Sevgili Cemal İbiş hocam, Prof. Dr. Nuran Cömert hocam, Doç. Dr. Lerzan Kavut hocam. Tabi açılışta ifade ettik. Sayın Masum Türker’e, Sayın Rüstem Hacırüstemoğlu’na, Sayın Cansen Başaran’a, Osman Dinçbaş’a, Hüseyin Gürel’e, Bülent Ejder’e, Aslan Coşkun’a, Nazım Hikmet’e teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Tabi bu sempozyuma, bu günlere gelişimizde ve bu sempozyumun hazırlanmasında İSMMMO Yönetim Kurulu’nun çok önemli katkısı var. İzinizle onları da buraya davet etmek istiyorum. Başkan Yardımcım Hüseyin Fırat, Oda Sekreterim Yücel Akdemir, Saymanımız M. İhsan Yalçın ve Yönetim Kurulu Üyemiz Kazım Mermer. Yine bu düzenlemede üç temel sac ayağı vardı. Bunlardan bir tanesi Xanadu Otel. Gerçekten bize geçen dönemde de aynı güzelliği yaşattılar. Ant Tour’a teşekkürlerimizi sunduk. Ama çok yakından takip ettiğim oda çalışanlarımın çok özel bir yeri var. Sabahlara kadar çalışıp hiçbir şeyin aksamaması için ciddi bir fedakarlık gösterdiler. Aslında sadece buradaki arkadaşlarım değil İstanbul’daki arkadaşlarımın da çok büyük destekleri oldu. Önce izninizle İstanbul’da olup burada olamayan arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunup alkışlamak istiyorum.

Burada olan arkadaşlarımızdan; Emine Kalem, Hasan Mercanoğlu, Gonca Sönmez, Kamil Elikara, Şeyda Saydan, Berk Gülata, Çiğdem Uğurlu, Cem Durmuş, Süleyha Balo Güleç, Demet Sezmiş, Arzu Brumendi, Selda Uyulur, Evren Günay, İlhan Karşlıoğlu buraya davet ediyorum.

Açılış konuşmasında bundan sonra sempozyumun her yıl düzenleneceğini dile getirdik. Uluslararası sempozyumun üçüncüsü İstanbul’da, dokuzuncusu Antalya’da olacak. Bize bugüne kadar bu sempozyumları düzenleme fırsatı veren, destek veren tüm hocalarım, tüm meslek mensuplarına, siz değerli katılımcılara ve bu güzel insanlara, emek verenlere içten teşekkür ediyoruz. Seneye buluşmak dileğiyle hepinize teşekkür ediyor saygılar sunuyoruz.

